Impactanalyse ‘Raadsman bij politieverhoor’

Rapportage - deel 2

Nadere (piek- en dal)analyse voor consultaties en eerste verhoren

Nationale Politie

Barneveld, 22 december 2015

Referentie: WJ/bv/14.343

Versie: 2.0

Auteur(s): Wouter Jongebreur, Wijnand van Plaggenhoef en Jan Reitsma

Het wetsvoorstel 'Raadsman en Politieverhoor' en het aanvullende wetsvoorstel regelen (onder meer) het recht van verdachten op bijstand tijdens het politieverhoor. De Nationale Politie heeft Significant gevraagd een impactanalyse uit te voeren waarin de werklastgevolgen voor de politie in kaart worden gebracht. In het verlengde van deze impactanalyse is een analyse uitgevoerd met betrekking tot benodigde capaciteit voor consultaties en eerste verhoor op basis van piek- en dal-analyses.

1. Capaciteitsanalyse

Aanwezigheid bij consultatie en eerste verhoor vergt capaciteit van de raadsman. Een snelle beschikbaarheid van een raadsman is van belang voor de voortgang van het proces. Een piketdienst van de raadsman op de politielocatie kan deze voortgang bevorderen doordat reistijden vervallen. Piketdiensten veronderstellen echter dat er op de betreffende politielocatie sprake is van voldoende werk voor de raadsman, zodat deze een goed gevulde dienst heeft. Bij het ontbreken van een voorspelbare stroom aan consultaties of verhoren op een locatie lijkt een piketdienst voor de raadsman praktisch niet haalbaar.

2. Data-analyse

De politie registreert gegevens over verhoren in het registratiesysteem 'Basisvoorziening Handhaving' (BVH). De IV-organisatie van de politie was in staat om deze gegevens van alle eenheden in Nederland te verzamelen. Het betreft een periode van bijna 2,5 jaar van 1 januari 2013 tot en met 15 juni 2015. Van deze zaken is een selectie gemaakt op eerste verhoor in VH-waardige zaken. BVH bevat ook gegevens over het begintijdstip van een verhoor. Deze gegevens zijn gebruikt om inzicht te krijgen in piek- en dalmomenten in het uitvoeren van de eerste verhoren. Hierbij hebben we de volgende analysestappen doorlopen:

a. De begintijden van de eerste verhoren hebben we ingedeeld in een aantal perioden per dag die met de politie zijn bepaald om deze zoveel mogelijk te laten aansluiten op de operationele diensttijden;
b. De locaties met de meeste verhoren hebben we geselecteerd zodanig dat het cumulatief aantal verhoren minimaal 90% van het totaal aantal eerste verhoren bedraagt in de gehele periode waarover gegevens beschikbaar waren[1];
c. Voor elke locatie hebben we per dag per locatie het gemiddelde, de mediaan, het minimum, maximum en het 25%, 75% kwartiel en 90% deciel bepaald van het aantal eerste verhoren per uur om de piekbelastingen in kaart te brengen[2];
d. De locaties hebben we ingedeeld in de eenheden waartoe zij behoren en wij hebben deze kengetallen berekend;
e. De uitkomsten hebben we gepresenteerd in een 'actieve spreadsheet' waarin de gebruiker gemakkelijk locaties en eenheden kan selecteren.

[1] Omdat we de gegevens per locatie per dag en per categorie uitsplitsen hebben we ervoor gekozen om de gegevens over een zo lang mogelijke periode mee te nemen. Hierdoor ontstaat een betrouwbaarder beeld en een betere 'vulling' van de categorieën die tijden beslaan waarin doorgaans weinig verhoren plaatsvinden.

[2] Omdat de perioden verschillen in het aantal uren dat zij beslaan hebben wij voor vergelijkbaarheid de kentallen per uur berekend.

Van de Raad voor Rechtsbijstand hebben wij een bestand ontvangen waarin de consultatieaanvragen in de periode van 30 juni 2014 tot en met 30 juni 2015 zijn geregistreerd. Van de consultaties is het startmoment geraamd op basis van het moment van aanvragen van de consultatie.[3] Daarbij hebben we eveneens per locatie en eenheid en per periode het aantal consultaties per uur per bepaald op een vergelijkbare wijze als hierboven voor de verhoren is beschreven[4].

3. Inzicht in benodigde capaciteit op basis van piek- en dalanalyses (landelijk niveau)

Om inzicht te krijgen in de benodigde capaciteit voor consultaties en eerste verhoren is het van belang zicht te krijgen op de aantallen consultaties en eerste verhoren en wanneer deze plaatsvinden op verschillende locaties. Hiervoor is een instrument ontwikkeld dat per locatie de aantallen *per uur per locatie* weergeeft. Voor elke locatie is per uur vastgesteld hoeveel consultaties of eerste verhoren zijn gestart. De resultaten worden uitgedrukt in het totaal aantal geobserveerde uren, inclusief de uren waarin geheel geen consultatie of eerste verhoor plaatsvond.[5] In dit deel van de rapportage geven we een overzicht van de hoofdlijn van de resultaten.

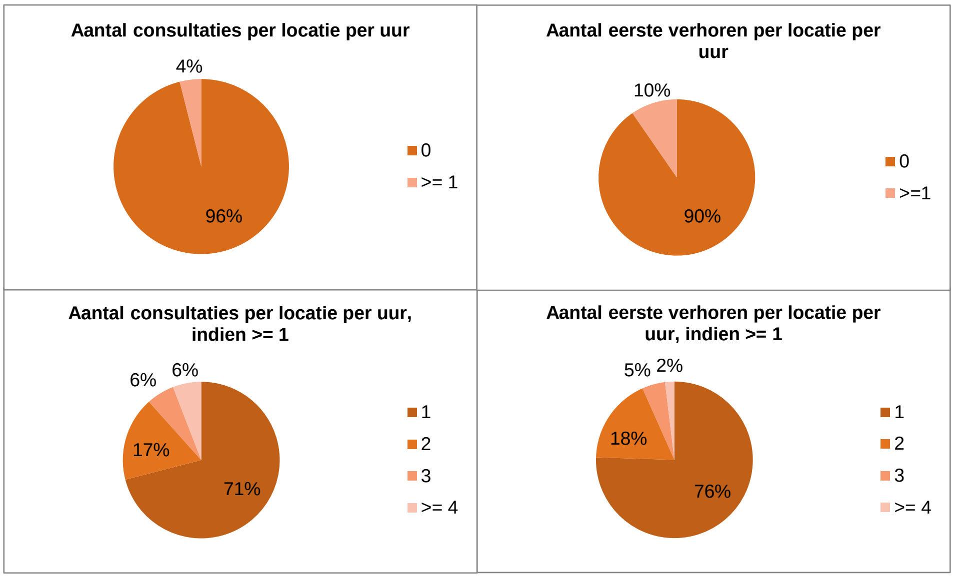
Per locatie en per uur bezien gaat het bij consultaties en eerste verhoren om beperkte aantallen. In figuur 1 is het landelijke beeld opgenomen.

a. Gemiddeld genomen zijn de aantallen beperkt en start er in een uur op een locatie vaker niet dan wel een consultatie. Voor consultaties gaat het om ongeveer 1 uur met een consultatie op 25 uren (4% van de uren is er tenminste 1 consultatie). Voor eerste verhoren gaat het om ongeveer 1 uur met een eerste verhoor op 10 uren (10% van de uren is er tenminste 1 eerste verhoor);
b. Als er in een uur sprake is van consultatie of eerste verhoor gaat het in de meeste gevallen (90%) om maximaal 1 tot 3 consultaties in hetzelfde uur en maximaal 1 of 2 eerste verhoren die in hetzelfde uur op dezelfde locatie starten;
c. In uitzonderlijke situaties komt het voor dat tientallen consultaties of eerste verhoren parallel op dezelfde locatie uitgevoerd worden. In de onderzochte periode bedroeg het maximaal aantal parallelle consultaties en verhoren respectievelijk 24 en 28.

[3] Consultatie dient binnen 2 uur na aanvraag uitgevoerd te worden. De raming gaat ervan uit dat de consultatie ongeveer 1,5 uur na aanvraag start. Aanvragen tussen 20:00 uur en 7:00 uur worden door de Raad voor Rechtsbijstand de volgende dag doorgegeven, daarbij is uitgegaan van een start van de consultatie om 8:30 uur.

[4] Consultatie dient binnen 2 uur na aanvraag uitgevoerd te worden. De raming gaat ervan uit dat de consultatie ongeveer 1,5 uur na aanvraag start. Aanvragen tussen 20:00 uur en 7:00 uur worden door de Raad voor de Rechtspraak de volgende dag doorgegeven, daarbij is uitgegaan van een start van de consultatie om 8:30 uur.

[5] Een rekenvoorbeeld: een locatie met 876 startende eerste verhoren per jaar, heeft gemiddeld per uur 876/(365 dagen * 24 uur) = 0,1 startend eerste verhoor. Dit betekend in dit voorbeeld dat gemiddeld genomen 1 eerste verhoor start per 10 geobserveerde uren. Per tijdsblok per dag is eveneens gerekend met geobserveerde uren. Bijvoorbeeld een locatie met in een jaar tussen 21:00 en 23:00 in totaal 37 startende eerste verhoren heeft een gemiddelde van 37/(365 dagen * 2 uur) = 0,05 per uur voor dit tijdsblok.

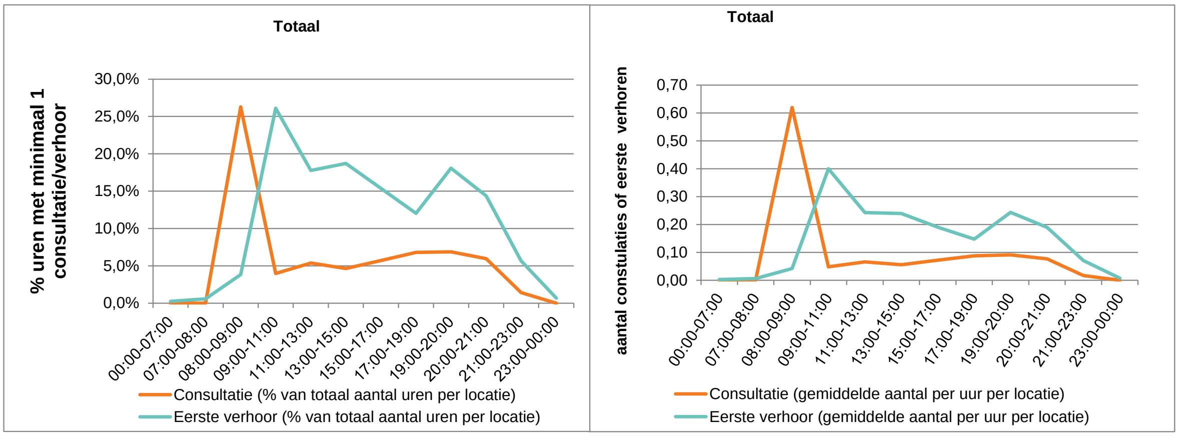

Figuur 1. Aantal consultaties en eerste verhoren per uur per locatie

De start van consultaties en eerste verhoren laat een duidelijk verloop zien over de dag (zie figuur 2).

a. Consultaties dienen binnen 2 uur na aanvraag te worden uitgevoerd. Consultaties die na 20:00 uur worden aangevraagd worden vanaf 7:00 uur de volgende dag verwerkt. Daardoor is er een sterke piek van startende consultaties in de vroege ochtend, naar verwachting met name tussen 8:00 en 9:00 uur. Over het algemeen start in 26% van de uren tussen 8:00 en 9:00 uur op een locatie tenminste 1 consultatie. Gemiddeld gaat het in dit tijdsblok om 0,62 startende consultaties per uur (anders geformuleerd is er gemiddeld 1 consultatie per 1,6 uur (namelijk 1/0,62=1,6)). Gedurende de rest van de dag vinden wel consultaties plaats, maar minder tegelijkertijd;

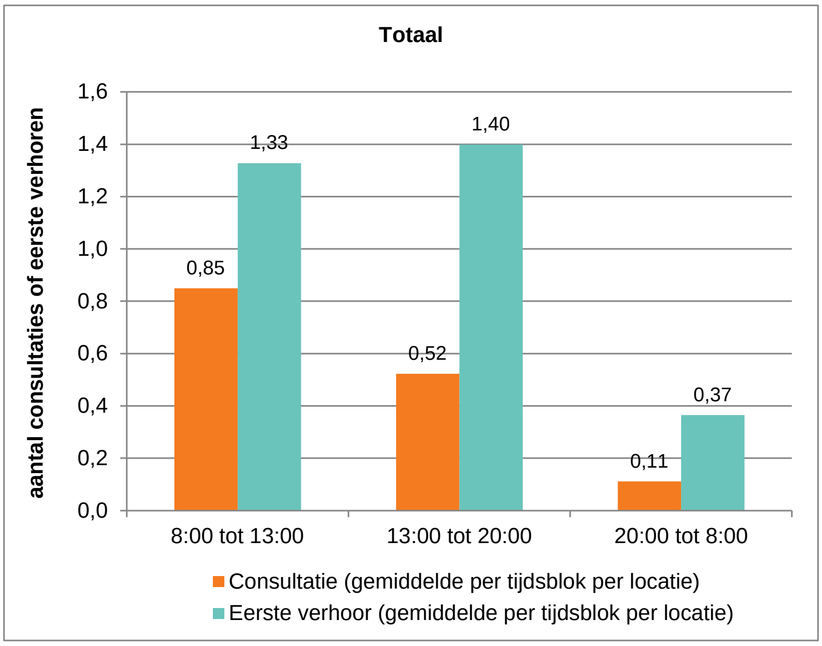
b. Eerste verhoren starten over het algemeen tussen 9:00 uur en 21:00 uur. Eerste verhoren vinden verspreid over de dag plaats, maar er is een duidelijke piek tussen 9:00 en 11:00 uur met het starten van eerste verhoren. Over het algemeen start in 26% van de uren tussen 9:00 en 11:00 uur op een locatie tenminste 1 eerste verhoor. Gemiddeld gaat het in dit tijdsblok om 0,40 startende eerste verhoren per uur (anders geformuleerd gaat het om gemiddeld 1 verhoor per 2,5 uur (namelijk 1/0,4=2,5)).

Figuur 2. Ontwikkeling van consultaties en verhoren over de loop van de dag

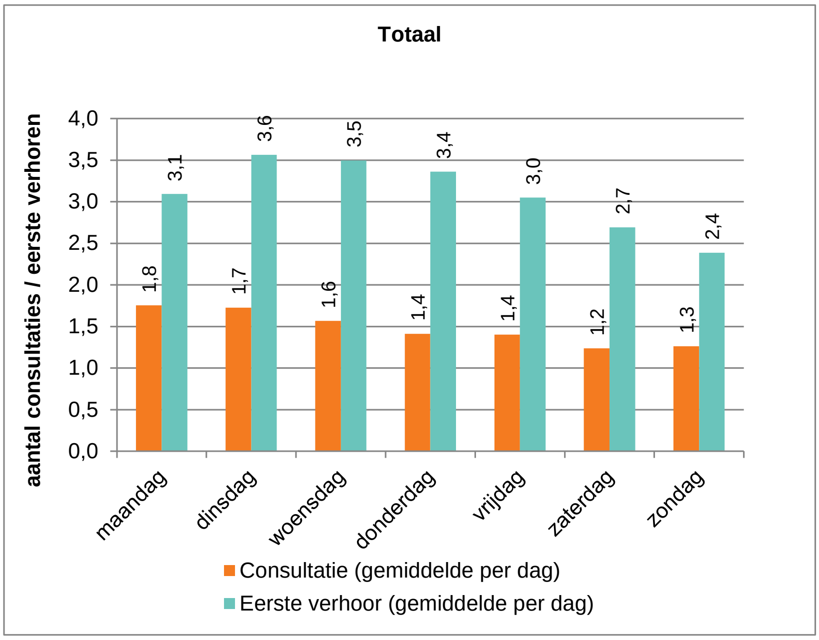
In figuur 3 zijn de gemiddelden per uur uit de voorgaande figuur vertaald naar cumulatieve aantallen consultaties en eerste verhoren per tijdsblok van de dag, van 8:00 tot 13:00, van 13:00 tot 20:00 en van 20:00 tot 8:00 uur de volgende ochtend. De figuur geeft het aantal consultaties en eerste verhoren weer dat gemiddeld genomen op een locatie start tussen de genoemde tijdstippen.

a. Tussen 8:00 en 13:00 uur zijn er gemiddeld op een locatie 0,85 consultaties (1 per 5,9 uur) en 1,33 eerste verhoren;
b. Tussen 13:00 en 20:00 uur zijn er gemiddeld op een locatie 0,52 consultaties (1 per 13,5 uur) en 1,4 eerste verhoren.
c. Tussen 20:00 en 8:00 de volgende ochtend zijn er gemiddeld op een locatie 0,11 consultaties (1 per 108 uur) en 0,37 eerste verhoren (1 per 33 uur).

Figuur 3. Ontwikkeling van consultaties en eerste verhoren over de loop van de dag

Consultaties en eerste verhoren vinden elke dag van de week plaats. Figuur 4 geeft de gemiddelde aantallen consultaties en eerste verhoren per dag weer. In het weekend is het met ruim 20% minder consultaties en verhoren iets rustiger dan de andere dagen van de week.

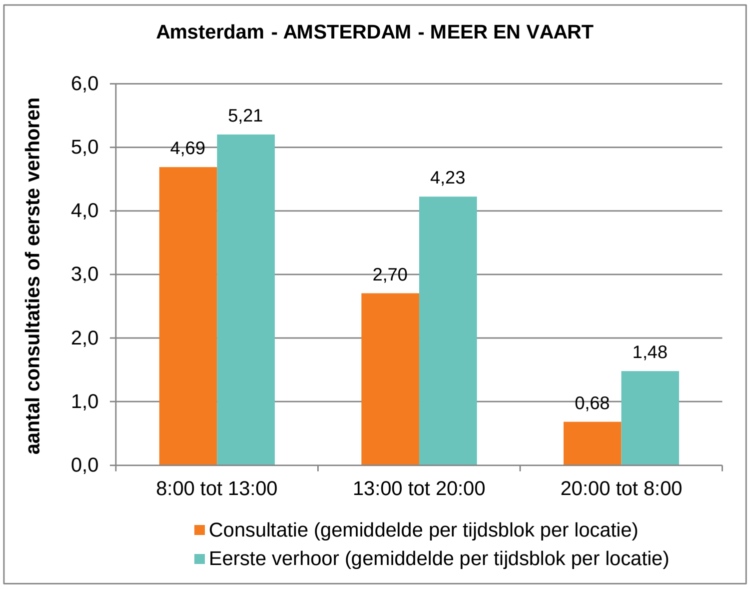

Figuur 4. Gemiddelde aantallen consultaties en eerste verhoren per dag per locatie

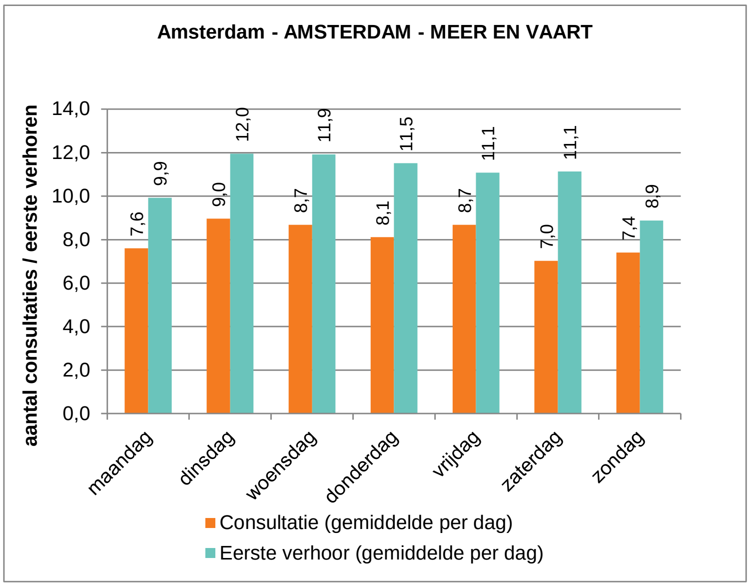
4. Inzicht in benodigde capaciteit op basis van piek- en dalanalyses (per eenheid en locatie)

In deze rapportage (deel 2) zijn de resultaten op landelijk niveau en voor de locaties met het grootste aantal consultaties en eerste verhoren weergegeven. Bij deze rapportage wordt ook het instrument opgeleverd waarmee de Nationale Politie inzicht kan verkrijgen in de piek- en dalanalyses per eenheid en per locatie. De resultaten per locatie zijn ook in pdf-formaat beschikbaar gesteld.

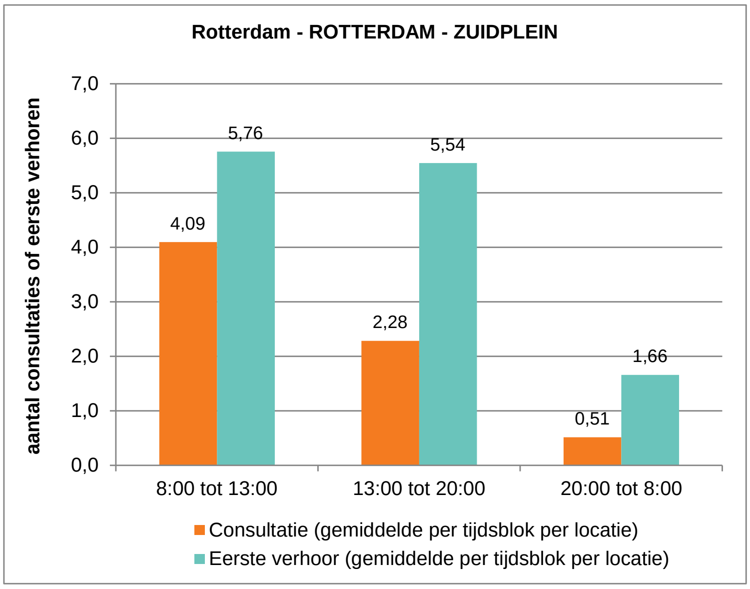
Om alvast een beeld te geven in deze rapportage (deel 2) hebben we de figuren 3 en 4 (zie landelijk niveau) ook weergegeven voor de locatie met het grootste aantal consultaties en de locatie met het grootste aantal eerste verhoren. Hieruit blijkt dat op locatieniveau de uitkomsten sterk kunnen verschillen van het landelijk gemiddelde.

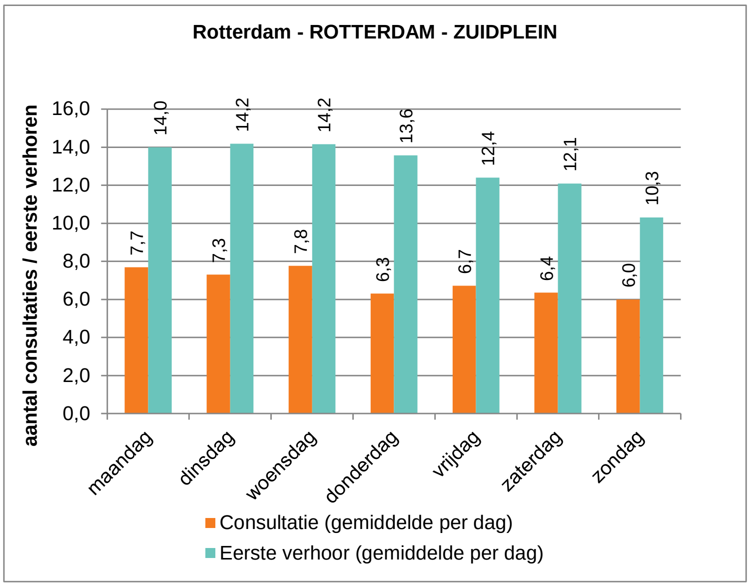
Figuur 5. Ontwikkeling van consultaties en eerste verhoren over de loop van de dag (Amsterdam – Meer en Vaart)

Figuur 6. Gemiddelde aantallen consultaties en eerste verhoren per dag voor de locatie Amsterdam – Meer en Vaart

Figuur 7. Ontwikkeling van consultaties en eerste verhoren over de loop van de dag (Rotterdam – Zuidplein)

Figuur 8. Gemiddelde aantallen consultaties en eerste verhoren per dag voor de locatie Rotterdam - Zuidplein